

Opracowano na podstawie: t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 268, 1038, z 2014 r. poz. 1863.

U S T A W A

z dnia 13 lipca 2006 r.

o dokumentach paszportowych

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) rodzaje dokumentów paszportowych;
- 2) właściwość organów wydających dokumenty paszportowe;
- 3) okoliczności uzasadniające odmowę wydania lub unieważnienie dokumentu paszportowego;
- 4) zakres danych wpisywanych do dokumentu paszportowego;
- 5) zakres danych zawartych w ewidencjach paszportowych oraz sposób prowadzenia tych ewidencji i zasady udostępniania danych w nich gromadzonych oraz organy właściwe w tych sprawach.

Art. 2. Ilekroć w ustawie mowa jest o:

- 1) danych biometrycznych – należy przez to rozumieć wizerunek twarzy i odciski palców umieszczone w dokumentach paszportowych w formie elektronicznej;
- 2) dokumencie paszportowym – należy przez to rozumieć: paszport, paszport tymczasowy, paszport dyplomatyczny, paszport służbowy Ministerstwa Spraw Zagranicznych;
- 3) organie paszportowym – należy przez to rozumieć ministra właściwego do spraw wewnętrznych, ministra właściwego do spraw zagranicznych, wojewodę i konsula;
- 4) sporządzeniu dokumentu paszportowego – należy przez to rozumieć przeniesienie danych osobowych i biometrycznych osoby ubiegającej się o wydanie dokumentu paszportowego do książeczki paszportowej w postaci graficznej i elektronicznej;

- 5) utracie dokumentu paszportowego – należy przez to rozumieć fizyczną utratę dokumentu przez osobę, dla której został sporządzony, która nastąpiła w szczególności w wyniku zagubienia lub przestępstwa;
- 6) zniszczeniu dokumentu paszportowego – należy przez to rozumieć zniszczenie dokumentu w stopniu utrudniającym identyfikację osoby, dla której został sporządzony, lub stwierdzenie autentyczności dokumentu.

Art. 3. Każdy obywatel polski ma prawo do otrzymania paszportu. Pozbawienie lub ograniczenie tego prawa może nastąpić wyłącznie w przypadkach przewidzianych w ustawie.

Art. 4. Dokument paszportowy uprawnia do przekraczania granicy i pobytu za granicą oraz poświadcza obywatelstwo polskie, a także tożsamość osoby w nim wskazanej w zakresie danych, jakie ten dokument zawiera.

Art. 5. Dokumenty paszportowe w okresie ich ważności stanowią własność Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 6. 1. Do postępowań w sprawach uregulowanych ustawą stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267).

2. Do postępowań uregulowanych ustawą należących do właściwości konsula stosuje się przepisy ustawy z dnia 13 lutego 1984 r. o funkcjach konsulów Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2002 r. Nr 215, poz. 1823, z późn. zm.¹⁾).

Art. 7. 1. Dokument paszportowy wydaje się na wniosek osoby pełnoletniej po przedłożeniu wymaganych dokumentów, pobraniu danych biometrycznych i uiszczeniu należnej opłaty.

2. Paszporty dyplomatyczne i paszporty służbowe Ministerstwa Spraw Zagranicznych są wydawane bez pobierania opłat.

3. W paszportach tymczasowych nie zamieszcza się danych biometrycznych.

Art. 8. 1. Ulga w opłacie za wydanie paszportu przysługuje:

- 1) emerytom, rencistom, osobom niepełnosprawnym w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 173, poz. 1808, z 2007 r. Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1287, z 2008 r. Nr 216, poz. 1367, z 2010 r. Nr 81, poz. 531 i Nr 167, poz. 1131 oraz z 2012 r. poz. 161.

zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.²⁾), a także współmałżonkom tych osób, pozostającym na ich wyłącznym utrzymaniu;

- 2) osobom przebywającym w domach pomocy społecznej lub w zakładach opiekuńczych albo korzystającym z pomocy społecznej w formie zasiłków stałych;
- 3) kombatantom i innym osobom, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2012 r. poz. 400);
- 4) osobom małoletnim do czasu podjęcia ustawowo określonego obowiązku szkolnego, uczniom i studentom;
- 5) członkom rodzin wielodzietnych w rozumieniu ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. poz. 1863) posiadającym ważną Kartę Dużej Rodziny.

2. W razie zbiegu tytułów uprawniających do ulgi w opłacie za wydanie paszportu przysługuje tylko jedna ulga w opłacie.

3. Ulga w opłacie, o której mowa w ust. 1 pkt 1–4, wynosi 50% kwoty określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 1.

4. Ulga w opłacie dla osób, o których mowa w ust. 1 pkt 5, wynosi:

- 1) w przypadku dzieci 75%,
- 2) w przypadku rodziców i małżonków rodziców 50%

– kwoty określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 1.

Art. 9. Nie pobiera się opłaty za wydanie paszportu od:

- 1) osób, które w dniu złożenia wniosku o wydanie paszportu mają ukończone 70 lat;
- 2) osób, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2, jeżeli ich wyjazd za granicę następuje w celu długotrwałego leczenia lub w związku z koniecznością poddania się operacji;
- 3) osób, które złożyły wniosek o wymianę paszportu z powodu jego wady technicznej;

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 171, poz. 1016, Nr 209, poz. 1243 i 1244 i Nr 291, poz. 1707, z 2012 r. poz. 986 i 1456 oraz z 2013 r. poz. 73.

- 4) żołnierzy wyznaczonych do pełnienia służby poza granicami państwa, z wyjątkiem żołnierzy zawodowych.

Art. 10. 1. Opłatę za wydanie paszportu obniża się w przypadku wydania nowego paszportu przed upływem terminu ważności dotychczas posiadanego paszportu na skutek wystąpienia jednej z następujących okoliczności:

- 1) zmiany lub konieczności sprostowania danych podlegających wpisowi do paszportu, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1–3, 5 i 9;
- 2) zmiany wyglądu osoby posiadającej paszport, mogącej utrudnić ustalenie jej tożsamości;
- 3) braku w dotychczas posiadanym paszporcie miejsca na umieszczenie w nim wiz lub stempli poświadczających przekroczenie granicy.

2. Opłatę, o której mowa w ust. 1, ustala się odejmując od opłaty obowiązującej w dniu złożenia wniosku o nowy paszport jedną dziesiątą część opłaty za każdy pełny rok pozostający do upływu ważności dotychczas posiadanego paszportu – w przypadku paszportu z terminem ważności 10 lat lub jedną piątą – w przypadku wydania paszportu z terminem ważności 5 lat.

3. (uchylony).

Art. 10a. 1. Opłatę za wydanie nowego paszportu przed upływem terminu ważności dotychczas posiadanego paszportu podwyższa się o 200% w stosunku do opłaty za wydanie paszportu obowiązującej wnioskodawcę w dniu złożenia wniosku o nowy paszport, jeżeli paszport został utracony lub zniszczony z przyczyn zawinionych przez jego posiadacza.

2. Przepisów ust. 1 nie stosuje się wobec osób, o których mowa w art. 9 pkt 1, 2 i 4.

Art. 11. 1. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłat za wydanie dokumentu paszportowego, tryb uiszczania tych opłat oraz tryb zwrotu tej opłaty w przypadku wydania decyzji o unieważnieniu dokumentu paszportowego. Rozporządzenie powinno w szczególności uwzględniać zróżnicowaną wysokość opłat w zależności od rodzaju dokumentu paszportowego i terminu ważności paszportu. Opłata za wydanie dokumentu paszportowego powinna uwzględniać koszty produkcji i personalizacji tego dokumentu.

2. Opłaty za wydanie dokumentów paszportowych stanowią dochód budżetu państwa.

Art. 12. Za paszporty i paszporty tymczasowe wydane przez konsula pobiera się opłatę w wysokości określonej w przepisach wydanych na podstawie ustawy z dnia 13 lutego 1984 r. o funkcjach konsulów Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 13. 1. Wniosek o wydanie dokumentu paszportowego składa się osobiście, z wyjątkiem następujących przypadków:

- 1) wniosek o wydanie dokumentu paszportowego osobie małoletniej składają rodzice lub ustanowieni przez sąd opiekunowie albo jeden z rodziców lub ustanowionych przez sąd opiekunów wraz z pisemną zgodą drugiego z rodziców lub ustanowionego przez sąd opiekuna, poświadczoną za zgodność podpisu przez organ paszportowy lub notariusza;
- 2) wniosek o wydanie dokumentu paszportowego osobie ubezwłasnowolnionej całkowicie pozostającej pod władzą rodzicielską składają rodzice, a niepozostającej pod władzą rodzicielską składa opiekun ustanowiony przez sąd.

2. Przy składaniu wniosku o wydanie dokumentu paszportowego osobom, o których mowa w ust. 1, jest wymagana obecność osoby małoletniej, która ukończyła 5 lat, oraz osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie.

3. (uchylony).

4. Przy składaniu wniosku o wydanie paszportu dyplomatycznego lub paszportu służbowego Ministerstwa Spraw Zagranicznych jest wymagana obecność osoby małoletniej oraz osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie.

5. W uzasadnionych przypadkach, gdy w danym państwie nie ma polskiego urzędu konsularnego lub warunki uniemożliwiają lub znacznie utrudniają osobiste złożenie wniosku o wydanie paszportu tymczasowego w urzędzie konsularnym, na wniosek osoby ubiegającej się o wydanie paszportu tymczasowego, konsul może odstąpić od wymogu osobistego złożenia wniosku i osobistego odbioru tego dokumentu.

Art. 14. 1. Na wydanie dokumentu paszportowego osobie małoletniej jest wymagana pisemna zgoda obojga rodziców, których własnoręczność podpisów poświadczą organ paszportowy lub notariusz, chyba że na podstawie orzeczenia sądu jeden z rodziców został pozbawiony władzy rodzicielskiej lub władza ta została

ograniczona. W przypadku braku zgodności stanowisk rodziców lub niemożności uzyskania zgody jednego z nich, zgodę na wydanie dokumentu paszportowego zastępuje orzeczenie sądu rodzinnego.

2. Jeżeli uzyskanie zgody jednego z rodziców jest niemożliwe lub znacznie utrudnione, dokument paszportowy za granicą może być wydany za zgodą tylko jednego z rodziców, o ile przemawia za tym dobro małoletniego.

3. W przypadku gdy małoletni przebywa za granicą bez opieki rodziców, paszport tymczasowy może być wydany bez ich zgody.

4. Przepisy ust. 1–3 stosuje się odpowiednio do ustanowionych przez sąd opiekunów małoletniego.

Art. 15. 1. Odbiór dokumentu paszportowego następuje osobiście, z wyjątkiem osoby małoletniej i ubezwłasnowolnionej całkowicie, dla których odbioru dokumentu paszportowego może dokonać jeden z rodziców lub ustanowionych przez sąd opiekunów.

2. W uzasadnionych przypadkach, zwłaszcza w warunkach szczególnie utrudnionego dojazdu do urzędu konsularnego, na wniosek osoby ubiegającej się o wydanie dokumentu paszportowego, konsul może odstąpić od wymogu osobistego odbioru dokumentu paszportowego. W tym przypadku przepisu art. 16 nie stosuje się.

Art. 16. Osoba odbierająca dokument paszportowy sprawdza za pomocą czytnika elektronicznego, czy dane osobowe i biometryczne zamieszczone w tym dokumencie są zgodne ze stanem faktycznym.

Art. 17. 1. Wydania dokumentu paszportowego odmawia się na wniosek:

- 1) sądu prowadzącego przeciwko osobie ubiegającej się o dokument paszportowy postępowanie w sprawie karnej lub postępowanie w sprawie o przestępstwo skarbowe, postępowanie w sprawie nieletniego lub prowadzącego postępowanie cywilne;
- 2) organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze, organu postępowania wykonawczego w sprawie karnej, w tym o przestępstwo skarbowe, przeciwko osobie ubiegającej się o wydanie dokumentu paszportowego.

2. W przypadkach uzasadnionych ważnym interesem osoby ubiegającej się o dokument paszportowy, pomimo istnienia przesłanek uzasadniających odmowę jego

wydania, konsul może wydać paszport tymczasowy. O wydaniu takiego paszportu konsul informuje organ, który wystąpił z wnioskiem o niewydawanie dokumentu paszportowego.

Art. 18. 1. W dokumencie paszportowym zamieszcza się następujące dane:

- 1) nazwisko;
- 2) imię (imiona);
- 3) datę i miejsce urodzenia;
- 4) obywatelstwo;
- 5) płeć;
- 6) wizerunek twarzy i podpis posiadacza;
- 7) datę wydania i datę upływu ważności dokumentu paszportowego;
- 8) serię i numer dokumentu paszportowego;
- 9) numer PESEL;
- 10) nazwę organu wydającego;
- 11) dane biometryczne.

2. W dokumentach paszportowych wydawanych osobom małoletnim, które nie ukończyły 13 lat, nie zamieszcza się podpisu posiadacza.

3. W dokumentach paszportowych wydawanych osobom, które ukończyły 13 lat, nie zamieszcza się podpisu posiadacza, jeżeli osoby te z powodu niepełnosprawności nie mogą złożyć podpisu samodzielnie.

3a. W dokumentach paszportowych wydawanych osobom, które nie ukończyły 12 lat, nie zamieszcza się obrazu linii papilarnych.

4. W dokumentach paszportowych wydawanych osobom, od których pobranie odcisków palców jest fizycznie niemożliwe, nie zamieszcza się obrazu linii papilarnych.

Art. 18a. 1. W przypadku zmiany lub konieczności sprostowania danych zamieszczonych w dokumencie paszportowym, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1–3, 5 i 9, osoba posiadająca ważny dokument paszportowy jest obowiązana wystąpić o jego wymianę niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji administracyjnej lub prawomocnego orzeczenia sądu stwierdzającego zmianę albo sporządzenia aktu małżeństwa stwierdzającego

zmianę nazwiska, a w przypadku małżeństwa zawartego przed konsulem lub organem zagranicznym – od dnia doręczenia odpisu aktu małżeństwa.

2. W przypadku obywateli polskich przebywających za granicą termin, o którym mowa w ust. 1, wynosi 90 dni.

Art. 19. 1. Minister Obrony Narodowej dokonuje w paszporcie wpisu potwierdzającego status osoby, o której mowa w art. III ust. 3 Umowy między Państwami-Stronami Traktatu Północnoatlantyckiego dotyczącej statusu ich sił zbrojnych, sporządzonej w Londynie dnia 19 czerwca 1951 r. (Dz. U. z 2000 r. Nr 21, poz. 257 oraz z 2008 r. Nr 170, poz. 1052), oraz prowadzi rejestr tych wpisów.

2. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku i inne dokumenty wymagane do dokonania w paszporcie wpisu potwierdzającego status osoby, o której mowa w ust. 1, tryb postępowania w tych sprawach, wzór wpisu i sposób jego uchylania, a także sposób prowadzenia rejestru tych wpisów i wzór rejestru wpisu, uwzględniając jego elektroniczną lub papierową formę.

Art. 20. 1. Dokumenty paszportowe mają formę książeczki.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zagranicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzory dokumentów paszportowych i wniosków o wydanie dokumentów paszportowych;
- 2) wzory zaświadczeń wydawanych przez funkcjonariuszy Straży Granicznej o zatrzymaniu dokumentu paszportowego oraz o zgłoszeniu utraty dokumentu paszportowego;
- 3) sposób pobierania danych biometrycznych i zamieszczania ich w dokumentach paszportowych;
- 4) dokumenty wymagane do otrzymania dokumentów paszportowych;
- 5) tryb wydawania dokumentów paszportowych, z uwzględnieniem sytuacji, o której mowa w art. 13 ust. 5 i art. 15 ust. 2;
- 6) tryb postępowania funkcjonariuszy Straży Granicznej w przypadku:
 - a) okazania w czasie kontroli granicznej dokumentu paszportowego unieważnionego, nieważnego lub zniszczonego,
 - b) ujawnienia wad lub fałszerstwa w okazanym dokumencie paszportowym,

c) zgłoszenia się do kontroli granicznej osoby, która utraciła dokument paszportowy.

3. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 2, uwzględnia w szczególności:

- 1) zróżnicowanie składanych dokumentów w zależności od rodzaju dokumentu paszportowego;
- 2) konieczność weryfikacji przez osoby ubiegające się o wydanie paszportu danych biometrycznych zawartych w wydawanym dokumencie;
- 3) konieczność zatrzymania przez funkcjonariusza Straży Granicznej dokumentu paszportowego, w przypadku gdy dokument ten jest unieważniony, został zgłoszony jako utracony, zniszczony, zawierający wady lub sfałszowany.

4. W przypadku zmiany wzoru dokumentów paszportowych w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 2, można określić termin ważności wzorów oraz terminy, do upływu których mogą być stosowane blankiety dotychczasowego wzoru.

Rozdział 2

Paszporty i paszporty tymczasowe

Art. 21. (uchylony).

Art. 22. W wyjątkowych sytuacjach dotyczących osoby występującej o paszport, w szczególności uzasadnionych:

- 1) względami ochrony życia i zdrowia tej osoby,
- 2) poważnymi trudnościami w prowadzeniu przez nią działalności humanitarnej,
- 3) posiadaniem w paszporcie wiz lub pieczęci potwierdzających przekraczanie granicy państw lub pobyt na ich terytorium, co uniemożliwia lub znacznie utrudnia wjazd na terytorium innego państwa,
- 4) względami bezpieczeństwa państwa

– po uprawdopodobnieniu tych okoliczności, tej samej osobie można wydać drugi paszport, z tym że okres jego ważności wynosi 2 lata od daty jego wydania.

Art. 23. 1. Paszport tymczasowy wydaje się:

- 1) (uchylony);
- 2) osobom przebywającym za granicą, na czas oczekiwania przez nie na doręczenie paszportu sporządzonego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) osobom przebywającym czasowo w Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą, na powrót do miejsca stałego pobytu;

- 4) osobom przebywającym w Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą, w udokumentowanych nagłych przypadkach związanych z chorobą lub pogrzebem członka rodziny;
- 5) osobom przebywającym w Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą, w udokumentowanych nagłych przypadkach związanych z prowadzoną działalnością zawodową;
- 6) osobom, od których pobranie odcisków palców jest fizycznie niemożliwe, a przeszkoda ta ma charakter czasowy.

2. Dopuszcza się możliwość wydania paszportu tymczasowego z urzędu osobom przebywającym za granicą, które nie posiadają dokumentu paszportowego, jeżeli przemawiają za tym ważne okoliczności.

Art. 24. 1. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się wydawanie przez konsula paszportu tymczasowego bez zamieszczania w tym paszporcie numeru PESEL:

- 1) małoletniemu urodzonemu za granicą;
 - 2) obywatelowi polskiemu zamieszkałemu poza okręgiem konsularnym;
 - 3) obywatelowi polskiemu stale zamieszkałemu w okręgu konsularnym, któremu do chwili złożenia wniosku o paszport nie został nadany numer PESEL.
2. (uchylony).
3. (uchylony).
4. (uchylony).

Rozdział 3

Paszporty dyplomatyczne i paszporty służbowe Ministerstwa Spraw Zagranicznych

Art. 25. W paszporcie dyplomatycznym oprócz danych, o których mowa w art. 18, zamieszcza się dodatkowo stopień dyplomatyczny, funkcję, stanowisko lub tytuł posiadacza paszportu.

Art. 26. 1. Uprawnionymi do otrzymania paszportu dyplomatycznego są:

- 1) Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) Marszałek i wicemarszałkowie Sejmu;
- 3) Marszałek i wicemarszałkowie Senatu;
- 4) Prezes i wiceprezesi Rady Ministrów;

- 5) ministrowie, sekretarze i podsekretarze stanu;
- 6) posłowie i senatorowie;
- 7) posłowie do Parlamentu Europejskiego wybrani w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 8) Prezes, Wiceprezes i sędziowie Trybunału Konstytucyjnego;
- 9) Pierwszy Prezes i Prezesi Sądu Najwyższego;
- 10) Prezes i wiceprezesi Naczelnego Sądu Administracyjnego.

2. Paszporty dyplomatyczne otrzymują także małżonkowie osób wymienionych w ust. 1 pkt 1–5 i 8–10, jeżeli towarzyszą im w podróży służbowej poza granicami kraju.

Art. 27. 1. Uprawnionymi do otrzymania paszportu dyplomatycznego są również osoby zajmujące stanowiska lub pełniące funkcje:

- 1) w służbie zagranicznej, które posiadają stopień dyplomatyczny;
- 2) związane z przywilejami i immunitetami dyplomatycznymi na podstawie umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska, lub zwyczajów międzynarodowych;
- 3) w wyniku skierowania do pracy w organizacjach międzynarodowych.

2. Paszport dyplomatyczny przysługuje członkom rodziny w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. Nr 128, poz. 1403, z późn. zm.³⁾) osób, o których mowa w ust. 1, jeżeli pozostają z nimi we wspólnocie domowej i przesiedlają się z nimi za granicę.

3. Członkowie rodzin osób, o których mowa w ust. 1, nieprzesiedlający się za granicę są uprawnieni do otrzymania paszportu dyplomatycznego w celu odwiedzin tych osób.

4. Uprawnieni do otrzymania paszportu dyplomatycznego są także byli Prezydenci Rzeczypospolitej Polskiej, byli Prezesi Rady Ministrów oraz byli Ministrowie Spraw Zagranicznych, którzy zostali powołani do pełnienia tych funkcji, poczynając od dnia 24 sierpnia 1989 r.

Art. 28. 1. Paszport służbowy Ministerstwa Spraw Zagranicznych przysługuje członkom służby zagranicznej nieposiadającym stopnia dyplomatycznego oraz

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2006 r. Nr 170, poz. 1217 i 1218 i Nr 220, poz. 1600, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 161, poz. 1277.

innym osobom skierowanym do wykonywania obowiązków służbowych w placówce zagranicznej.

2. Paszport służbowy Ministerstwa Spraw Zagranicznych przysługuje członkom rodziny w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o służbie zagranicznej osób, o których mowa w ust. 1, jeżeli pozostają z nimi we wspólnocie domowej i przesiedlają się z nimi za granicę.

3. Członkowie rodzin osób, o których mowa w ust. 1, nieprzesiedlający się za granicę są uprawnieni do otrzymania paszportu służbowego Ministerstwa Spraw Zagranicznych w celu odwiedzin tych osób.

Art. 29. 1. Paszportem dyplomatycznym i paszportem służbowym Ministerstwa Spraw Zagranicznych można się legitymować wyłącznie w trakcie podróży służbowej lub w związku z wykonywaniem czynności służbowych poza granicami kraju.

2. Ograniczenia, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się do osób wymienionych w art. 27 ust. 1 i 2 oraz w art. 28 ust. 1 i 2, jeżeli zostały wyznaczone do pełnienia funkcji lub zajmowania stanowiska poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, oraz osób wymienionych w art. 27 ust. 4.

Art. 30. W przypadkach uzasadnionych potrzebami służby zagranicznej oraz względami bezpieczeństwa państwa tej samej osobie można wydać drugi paszport dyplomatyczny lub służbowy Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Art. 31. 1. W przypadkach uzasadnionych potrzebą ochrony interesów Rzeczypospolitej Polskiej za granicą minister właściwy do spraw zagranicznych może podjąć decyzję o wydaniu paszportu dyplomatycznego lub paszportu służbowego Ministerstwa Spraw Zagranicznych również obywatelom polskim innym niż wskazanym w art. 26–28.

2. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw zagranicznych, określi, w drodze rozporządzenia, tryb i miejsce przechowywania paszportów dyplomatycznych i paszportów służbowych Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Rozporządzenie powinno uwzględniać zwyczaje międzynarodowe oraz potrzebę szczególnej ochrony paszportów dyplomatycznych i paszportów służbowych Ministerstwa Spraw Zagranicznych przed zgubieniem.

Rozdział 4

Okres ważności, utrata i unieważnianie dokumentów paszportowych

Art. 32. 1. Paszport jest ważny przez okres 10 lat od daty jego wydania.

1a. (uchylony).

2. Paszport wydany małoletniemu, który nie ukończył 13 lat, jest ważny 5 lat od daty jego wydania.

Art. 33. 1. Paszport tymczasowy jest ważny przez okres w nim wskazany, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od daty jego wydania.

2. (uchylony).

Art. 34. Paszport dyplomatyczny i paszport służbowy Ministerstwa Spraw Zagranicznych są ważne przez okres w nich wskazany, z tym że okres ich ważności nie może przekroczyć 10 lat od daty ich wydania.

Art. 35. Utrata ważności dokumentu paszportowego nie pozbawia jego posiadacza prawa wjazdu na podstawie tego dokumentu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 36. 1. Osoba, która utraciła dokument paszportowy lub której dokument paszportowy uległ zniszczeniu, jest obowiązana niezwłocznie zawiadomić o tym organ paszportowy, który dokument wydał lub organ paszportowy właściwy ze względu na miejsce pobytu tej osoby.

2. Odnaleziony dokument paszportowy nie podlega zwrotowi osobie, której został uprzednio wydany.

3. Osoba, która znalazła dokument paszportowy innej osoby, jest obowiązana do przekazania tego dokumentu do najbliższego organu paszportowego, Policji lub innego organu administracji publicznej. Organy te przekazują dokument organowi paszportowemu, który go wydał.

4. Jeżeli osoba odnalazła własny dokument paszportowy wcześniej zgłoszony jako utracony, jest obowiązana do jego zwrotu właściwemu miejscowo organowi paszportowemu. Obowiązek zwrotu dokumentu paszportowego następuje bez względu na to, czy osoba posiada już nowy dokument wydany w miejsce utraconego, czy też o wydanie nowego dokumentu nie występowała.

Art. 37. 1. Dokument paszportowy traci ważność:

- 1) z dniem zawiadomienia o jego utracie, zniszczeniu lub znalezieniu;
- 2) z dniem utraty obywatelstwa polskiego przez posiadacza dokumentu paszportowego;
- 3) z dniem śmierci jego posiadacza;
- 4) po upływie 60 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji administracyjnej lub prawomocnego orzeczenia sądu stwierdzającego zmianę danych, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1–3, 5 i 9, albo sporządzenia aktu małżeństwa stwierdzającego zmianę nazwiska, a w przypadku małżeństwa zawartego przed konsulem lub organem zagranicznym – od dnia doręczenia odpisu aktu małżeństwa.

2. W przypadku obywateli polskich przebywających za granicą termin, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, wynosi 4 miesiące.

Art. 38. 1. Dokument paszportowy podlega unieważnieniu:

- 1) na wniosek:
 - a) sądu prowadzącego przeciwko posiadaczowi dokumentu paszportowego postępowanie w sprawie karnej lub postępowanie w sprawie o przestępstwo skarbowe, postępowanie w sprawie nieletniego lub prowadzącego postępowanie cywilne,
 - b) organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze, organu postępowania wykonawczego w sprawie karnej, w tym o przestępstwo skarbowe, przeciwko posiadaczowi dokumentu paszportowego;
- 2) jeżeli został wydany z naruszeniem przepisów ustawy;
- 3) (uchylony).
 2. (uchylony).

3. Na wniosek sądu prowadzącego postępowanie w sprawie o wykonywanie władzy rodzicielskiej, unieważnia się dokument paszportowy małoletniego, w stosunku do którego ma zostać wydane orzeczenie w przedmiocie wykonywania władzy rodzicielskiej.

Art. 39. 1. Unieważnienie i odmowa wydania dokumentu paszportowego następuje w drodze decyzji administracyjnej.

2. Wniesienie odwołania od decyzji o unieważnieniu tego dokumentu nie wstrzymuje jej wykonania.

3. Osoba, wobec której wydano decyzję o unieważnieniu dokumentu paszportowego, jest obowiązana do jego zwrotu organowi paszportowemu.

4. Osoba zgłaszająca zgon lub inna osoba posiadająca dokument paszportowy osoby zmarłej jest obowiązana do zwrotu tego dokumentu kierownikowi urzędu stanu cywilnego, właściwemu do sporządzenia aktu zgonu lub organowi paszportowemu.

5. W razie niewykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 3, mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2012 r. poz. 1015, z późn. zm.⁴⁾).

Art. 40. 1. W przypadku wydania decyzji, o której mowa w art. 38 ust. 1 pkt 1 i 2 i ust. 3, przysługuje zwrot opłaty paszportowej za każdy pełny rok objęty unieważnieniem paszportu.

2. Wysokość opłaty podlegającej zwrotowi organ paszportowy ustala w drodze decyzji administracyjnej wydawanej z urzędu, przyjmując za każdy pełny rok:

- 1) jedną dziesiątą – w przypadku unieważnienia paszportu z terminem ważności 10 lat,
- 2) jedną piątą – w przypadku unieważnienia paszportu z terminem ważności 5 lat,
- 3) jedną drugą – w przypadku unieważnienia paszportu z terminem ważności 2 lat – części opłaty obowiązującej w dniu wydania decyzji w tej sprawie.

3. Wysokość opłaty podlegającej zwrotowi może być ustalona również w decyzji o unieważnieniu paszportu.

Rozdział 5

Właściwość organów

Art. 41. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych jest organem właściwym w sprawach zapewnienia książeczek dokumentów paszportowych, sporządzania paszportów oraz na wniosek ministra właściwego do spraw zagranicznych, sporządzania paszportów dyplomatycznych i paszportów służbowych Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

2. Konsul i wojewoda są organami właściwymi w sprawach sporządzania paszportów tymczasowych.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 1166, 1342 i 1529.

3. Koszty związane z wydawaniem dokumentów paszportowych przez organy paszportowe są finansowane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw wewnętrznych oraz wojewodowie, każdy w zakresie swojego działania.

4. Koszty związane z wydawaniem dokumentów paszportowych przez konsulów oraz paszportów dyplomatycznych i paszportów służbowych Ministerstwa Spraw Zagranicznych są finansowane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zagranicznych.

Art. 42. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych sprawuje zwierzchni nadzór nad prowadzeniem spraw dotyczących paszportów i paszportów tymczasowych.

2. Minister właściwy do spraw zagranicznych sprawuje zwierzchni nadzór nad prowadzeniem spraw dotyczących paszportów dyplomatycznych i paszportów służbowych Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych jest organem wyższego stopnia w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego w stosunku do wojewodów i konsulów, w zakresie wskazanym w ustawie, a dotyczącym paszportów i paszportów tymczasowych.

Art. 43. 1. Paszporty i paszporty tymczasowe w Rzeczypospolitej Polskiej wydaje i odmawia ich wydania wojewoda, do którego wpłynął wniosek o wydanie dokumentu paszportowego, a za granicą – konsul.

2. Paszporty i paszporty tymczasowe w Rzeczypospolitej Polskiej unieważnia wojewoda właściwy ze względu na miejsce zameldowania na pobyt stały lub czasowy osoby posiadającej dokument paszportowy, a w razie braku takiego miejsca – według ostatniego miejsca zameldowania na pobyt stały lub czasowy tej osoby, a za granicą – konsul.

3. Osobom zamieszkującym w Rzeczypospolitej Polskiej, wobec których nie można ustalić właściwości miejscowej, o której mowa w ust. 2, paszporty i paszporty tymczasowe unieważnia organ paszportowy, który jako ostatni wydał obywatelowi dokument paszportowy.

Art. 44. 1. W uzasadnionych przypadkach, gdy przemawia za tym ważny interes państwa, paszport może wydać minister właściwy do spraw wewnętrznych.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w drodze decyzji administracyjnej, wyraża zgodę lub odmawia wyrażenia zgody na wydanie obywatelowi drugiego paszportu.

3. Osoba, która otrzymała decyzję ministra właściwego do spraw wewnętrznych wyrażającą zgodę na wydanie drugiego paszportu, składa wniosek o jego wydanie do ministra właściwego do spraw wewnętrznych albo wybranego przez siebie wojewody, a za granicą – do konsula.

4. Decyzja, o której mowa w ust. 3, wygasa, jeżeli złożenie wniosku o wydanie paszportu nie nastąpi przed upływem 3 miesięcy od dnia jej wydania.

Art. 45. 1. Paszporty dyplomatyczne i paszporty służbowe Ministerstwa Spraw Zagranicznych wydaje, odmawia ich wydania i unieważnia minister właściwy do spraw zagranicznych.

2. Paszporty, o których mowa w ust. 1, mogą być, za zgodą ministra właściwego do spraw zagranicznych, unieważnione za granicą przez konsula.

3. W uzasadnionych przypadkach, na polecenie ministra właściwego do spraw zagranicznych, złożenie wniosku o wydanie paszportu dyplomatycznego lub paszportu służbowego Ministerstwa Spraw Zagranicznych, odbiór paszportu dyplomatycznego lub paszportu służbowego Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz dokonanie dodatkowego wpisu w paszporcie dyplomatycznym w zakresie, o którym mowa w art. 25, może nastąpić w urzędzie konsularnym.

Rozdział 6

Ewidencja wydanych i unieważnionych dokumentów paszportowych

Art. 46. 1. Tworzy się centralną ewidencję wydanych i unieważnionych dokumentów paszportowych, zwaną dalej „centralną ewidencją”.

2. Centralna ewidencja jest prowadzona przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, który jest administratorem danych zgromadzonych w tej ewidencji.

Art. 47. 1. Organy paszportowe prowadzą, w zakresie swoich uprawnień, ewidencje wydanych i unieważnionych dokumentów paszportowych, zwane dalej „ewidencjami paszportowymi”.

2. Organy paszportowe są administratorami danych zgromadzonych w ewidencjach paszportowych.

Art. 48. Organy paszportowe przetwarzają dane gromadzone w prowadzonych ewidencjach paszportowych i centralnej ewidencji bez zawiadamiania osób, których te dane dotyczą, jeżeli służą one do realizacji zadań określonych ustawą.

Art. 49. 1. Centralna ewidencja i ewidencje paszportowe są prowadzone w systemie teleinformatycznego zbioru danych o osobie i posiadanych przez nią dokumentach paszportowych.

2. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się możliwość prowadzenia ewidencji paszportowych w postaci informatycznych wydruków lub w formie pisemnej.

3. Organy paszportowe przekazują, w formie elektronicznej, do centralnej ewidencji dane z ewidencji paszportowych niezwłocznie po podjęciu decyzji o wydaniu, odmowie wydania lub unieważnieniu dokumentu paszportowego.

Art. 50. W ewidencjach paszportowych wpisuje się dane określone w art. 18 ust. 1 i art. 25 oraz:

- 1) datę złożenia wniosku o wydanie dokumentu paszportowego;
- 2) informację o odmowie wydania dokumentu paszportowego z powodów, o których mowa w art. 17 ust. 1;
- 3) datę wydania decyzji i przyczynę unieważnienia dokumentu paszportowego;
- 3a) informację o zastosowaniu oraz uchyleniu lub zmianie przez uprawniony organ środka zapobiegawczego w postaci zakazu opuszczania kraju połączonego z zatrzymaniem dokumentu paszportowego lub o tymczasowym zatrzymaniu dokumentu paszportowego przez uprawniony organ;
- 4) datę utraty ważności dokumentu paszportowego;
- 5) numer akt sprawy o wydanie dokumentu paszportowego.

Art. 50a. 1. Dane biometryczne w postaci odcisków palców przechowuje się w ewidencji paszportowej do czasu wpisania przez organ paszportowy do tej ewidencji potwierdzenia przyjęcia sporządzonego dokumentu paszportowego.

2. W przypadku wydania przez organ paszportowy decyzji o odmowie wydania dokumentu paszportowego, dane biometryczne w postaci odcisków palców przechowuje się w ewidencji paszportowej do czasu wpisania przez ten organ do tej ewidencji informacji, o których mowa w art. 50 pkt 2 i 5.

Art. 51. Centralna ewidencja stanowi zbiory danych zgromadzonych w ewidencjach paszportowych. Do centralnej ewidencji wpisuje się również informacje o utraconych niespersonalizowanych książeczkach paszportowych oraz o dokumentach paszportowych utraconych przed odbiorem przez obywatela polskiego, wyszczególniając serie i numery książeczek i dokumentów paszportowych.

Art. 52. 1. Organy paszportowe, Komendant Główny Policji oraz Komendant Główny Straży Granicznej mają bezpośredni dostęp do zbiorów centralnej ewidencji w zakresie niezbędnym do wykonywania ustawowych zadań.

2. Dane przetwarzane w centralnej ewidencji paszportowej udostępnia się, w zakresie niezbędnym do wykonywania ustawowych zadań:

- 1) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
- 2) Agencji Wywiadu;
- 3) Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu;
- 4) ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych;
- 5) (uchylony);
- 6) prokuratorowi;
- 7) sądowi;
- 8) Służbie Więziennej;
- 9) Służbie Kontrwywiadu Wojskowego;
- 10) Służbie Wywiadu Wojskowego;
- 11) Żandarmerii Wojskowej;
- 12) Szefowi Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych;
- 13) Biuru Ochrony Rządu.

2a. Podmiotom, o których mowa w ust. 2, nie udostępnia się danych biometrycznych w postaci odcisków palców zgromadzonych w centralnej ewidencji.

3. Dane z centralnej ewidencji mogą być udostępniane na podstawie umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska.

Art. 53. 1. Poza ewidencją centralną i ewidencjami paszportowymi organy paszportowe gromadzą w postaci akt dokumentację stanowiącą podstawę wydania, odmowy wydania i unieważnienia dokumentów paszportowych.

2. W dokumentacji, o której mowa w ust. 1, nie gromadzi się danych biometrycznych w postaci odcisków palców.

Art. 54. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób:

- 1) prowadzenia ewidencji paszportowych oraz centralnej ewidencji;
- 2) przetwarzania danych i informacji zgromadzonych w tych ewidencjach;
- 3) przekazywania danych i informacji z ewidencji paszportowych do centralnej ewidencji;
- 4) udostępniania danych i informacji z centralnej ewidencji.

2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, powinno w szczególności uwzględniać:

- 1) terminy przekazywania danych i informacji z ewidencji paszportowych do centralnej ewidencji;
- 2) możliwość udostępniania – w szczególnie uzasadnionych przypadkach – danych i informacji z centralnej ewidencji w formie pisemnej;
- 3) bezpieczeństwo przetwarzania i udostępniania danych i informacji.

Rozdział 7

Przepisy zmieniające, przejściowe i końcowe

Art. 55. (pominięty).⁵⁾

Art. 56. (pominięty).

Art. 57. (pominięty).

Art. 58. Polskie dokumenty podróży dla cudzoziemca i dokumenty podróży przewidziane w Konwencji Genewskiej wydane przed dniem wejścia w życie ustawy zachowują ważność przez okres, na jaki zostały wydane.

Art. 59. (pominięty).

Art. 60. 1. Dokumenty paszportowe wydane na podstawie dotychczasowych przepisów zachowują ważność do czasu upływu terminów w nich określonych.

2. Do postępowań w sprawach wydania, odmowy wydania lub unieważnienia paszportu, wszczętych przed wejściem w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

⁵⁾ Zamieszczone w obwieszczeniu Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 30 stycznia 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o dokumentach paszportowych (Dz. U. poz. 268). Odnośnik dotyczy również art. 56, 57, 59 i 62–64.

Art. 61. Dokumentacja paszportowa tworzona na zasadach dotychczasowych stanowi akta paszportowe paszportów wydanych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 62. (pominięty).

Art. 63. (pominięty).

Art. 64. (pominięty).

Art. 65. Traci moc ustawa z dnia 29 listopada 1990 r. o paszportach (Dz. U. z 1991 r. Nr 2, poz. 5, z 1997 r. Nr 114, poz. 739, z 2002 r. Nr 62, poz. 557 oraz z 2005 r. Nr 178, poz. 1479).

Art. 66. Ustawa wchodzi w życie z dniem 28 sierpnia 2006 r., z wyjątkiem art. 16 w zakresie dotyczącym obywateli polskich przebywających za granicą, który wchodzi w życie z dniem 29 czerwca 2009 r.